

Esperanto slaví 130. narozeniny

Před 130 lety, 26. července 1887, vyšla ve Varšavě první učebnice mezinárodního jazyka, kterou napsal tehdy 27 letý absolvent medicíny a nadaný polyglot [Ludvík Lazar Zamenhof](#) (1859-1917) pod pseudonymem Dr. Esperanto (tj. doktor Doufající). Ten se teprve později stal pojmenováním jazyka jako takového. Tento den se tradičně ve světě slaví jako "Den esperanta".

Cílem esperanta není nahradit ostatní, národní jazyky, ale fungovat vedle nich jako jednoduchý, snadno naučitelný, neutrální a tedy i spravedlivý jazyk pro nadnárodní komunikaci. Navzdory své snadnosti je esperanto výrazově bohaté a dle potřeb se stále obohacuje i o nové odborné výrazy. Zvukově připomíná italštinu a píše se tak, jak se vyslovuje. Jeho slovní zásoba vychází zejména ze známých kořenů převážně románských a germánských jazyků, má logickou gramatiku bez výjimek a důmyslný systém slovtvorby. Díky tomu si ho lze rychleji a snáze osvojit a plyně v něm komunikovat. Navzdory tomu, že nepožívá žádné zvláštní politické či finanční podpory, příznivci esperanta se nacházejí v současné době ve více než 120 zemích světa. Díky nadšenectví a dobrovolnické práci jeho uživatelů v něm byly dosud vydány desítky tisíc knih všech žánrů, původních i přeložených, má široké uplatnění na internetu, vycházejí v něm časopisy, vysílají rozhlasové stanice, dabují filmy, zpívají písně. [Esperantská Wikipedie](#) je mezi 273 jazykovými verzemi dle objemu na 32. místě.

Přestože se dosud esperanto nestalo tzv. druhým jazykem pro každého, jeho znalost přináší i nyní řadu specifických výhod, zejména pokud jde o navazování osobních kontaktů v zahraničí.

V rámci individuálního cestování či účasti na různých mezinárodních akcích umožňuje poznat jiné země a zejména jejich obyvatele a kulturu více zevnitř a hlouběji. Usnadňuje rovněž studium dalších cizích jazyků i porozumění odborné terminologii.

Esperanto funguje i jako nezanedbatelný prostředek **alternativní propagace české kultury ve světě**.

Např. svitavský studentský divadelní soubor DOMA představil esperantskou adaptaci Čapkova "R.U.R." před účastníky z 60 zemí na Světovém kongresu na Islandu a v předvečer letošního Dne esperanta vystoupil s nastudováním "Ze života hmyzu" na téže akci v jihokorejském Seulu.

Kolébku esperanta v českých zemích jsou Pardubice, kde pouhé tři roky po vydání Zamenhofovy učebnice vydal první učebnici pro Čechy z vlastních prostředků chudý tehdy pouze 18-letý student František Lorenz, který většinu svého života strávil v Brazílii a dle svědků údajně ovládal stovku jazyků a prokázal mimořádné nadání ve vícero oborech. Bližší informace o této mimořádné osobnosti přináší videozáznam přednášky "[František Lorenc - v Čechách zapomenutý génius](#)" a nově vydaná [životopisná publikace](#) od prof. Vlastimila Novobilského, bývalého rektora UJEP Ústí nad Labem.

O tom, že esperanto má svou přitažlivost i pro ty, kteří dobře ovládají angličtinu, svědčí mj. fakt, že nový kurz esperanta pro anglicky mluvící na portálu DUOLINGO si za poslední dva roky zapsalo více než milion studentů. Čeští zájemci mohou jazyk studovat mj. prostřednictvím korespondenčního kurzu ČES či na bezplatném mnohojazyčném portálu [lernu.net](#).

Více informací v češtině lze získat např. na portálu [esperanto.cz](#), který provozuje [Český esperantský svaz](#) a na nové celoroční výstavě "[Člověk proti Babylonu](#)", zahájené v červnu 2017 v [Muzeu esperanta](#), sídlícím v Ottendorferově domě ve Svitavách. Životu a dílu dr. Zamenhova, jehož 100. výročí úmrtí si letos připomínáme a který se rovněž nachází na seznamu významných výročí UNESCO, je věnován mj. nový mnohojazyčný web [zamenhof.info](#), který od konce května 2017 funguje i v české verzi.

Za redakci esperanto.cz PhDr. Pavla Dvořáková, redakce@esperanto.cz

foto: Bernhard Tuidar, vedoucí Esperantského muzea a Sbírký plánových jazyků ve Vídni, které jsou součástí Rakouské národní knihovny, přednáší o digitalizaci díla L.L.Zamenhofa na vernisáži výstavy "Člověk proti Babylonu" v Muzeu esperanta ve Svitavách (10.6.2017) - foto Oldřich Fischer

*foto: nastudování "Ze života hmyzu" bratří Čapeků v esperantu v podání svitavského souboru DOMA
foto Pavla Dvořáková*